

Meddwl am Drefnu Digwyddiad Cymunedol?

At a glance

Gall cynghorau cymuned a thref yng Nghymru chwarae rôl allweddol yn cefnogi pobl leol drwy'r argyfwng costau byw trwy gynnal prosiectau a digwyddiadau cymunedol. Mae cynghorau mewn sefyllfa dda i ddeall anghenion lleol a chynnig cefnogaeth ymarferol, cryfhau clymau cymunedol, a lleddfu pwysau ariannol mewn gwahanol ffyrdd.

Beth allwch chi drefnu?

- Digwyddiadau bwyd rhad ac am ddim neu gost isel megis clybiau cinio a gweithdai bwyd lle y gall pobl ddod at ei gilydd i fwynhau bwyd maethlon am ddim neu am dâl bychan.
- Partneru gyda mudiadau 3ydd sector ac asiantaethau cynghori i gynnig cyngor a chymorth ariannol; gweithdai effeithlonrwydd ynni a digwyddiadau iechyd meddwl a llesiant.
- Agor neuaddau lleol a chanolfannau cymunedol yn "hybiau cynnes" yn ystod misoedd oerach, a chynnig lle i bobl gadw'n gynnes, cymdeithasu ac arbed ar gostau cynhesu'r cartref.
- Gall hybiau rhannu adnoddau lle y gall pobl fenthyg offer, cyfnewid llyfrau neu deganau, gwisg ysgol a rheiliau dillad oll leihau costau a lleddfu straen ariannol.
- Trefnu digwyddiadau cymunedol o gwmpas gwyliau gan roi'r ffocws ar weithgareddau hwyl am ddim neu gost isel, a rhoi rhoddion i deuluoedd mewn angen.
- Cynnal cynullïadau cymunedol megis clybiau ffilm, boreau coffi, teithiau cerdded llesiant sydd oll yn helpu creu cysylltiadau cymdeithasol a lleihau unigrwydd.

Heriau

Mae trefnu prosiect neu ddigwyddiad cymunedol yn gallu teimlo'n llethol oherwydd y gwaith papur a phryderon am faterion megis iechyd a diogelwch, sicrhau cyllid, rheoli cyllidebau a marchnata. Mae cynnig syniadau blaengar neu foderneiddio arferion traddodiadol yn gallu wynebu gwrthwynebiad. Gall rhwystrau gynnwys cymunedau anghysbell 'anodd eu cyrraedd', argaeledd pobl cludiant i ddigwyddiadau, difaterwch, pa mor hygyrch yw lleoliadau a chyfyngiadau cyllidebol.

Mae gan lawer o gynghorau llai gyllidebau tynn sy'n deillio'n bennaf o'u praeseptau, ac er bod cyllid ar gael trwy grantiau mae'r broses gwneud cais yn aml yn gymhleth a chystadleuol.

Gallwch chwilio am grantiau a chyfleoedd cyllidol yn [Cyllido Cymru](#)

Pethau i'w Cofio

1

Pam ydych chi ei wneud?

Penderfynwch beth yw prif bwrpas y digwyddiad neu brosiect a gosodwch nodau clir ar yr hyn mae'r cyngor yn gobeithio ei gyflawni. Byddwch yn glir pam rydych yn cynnal y digwyddiad, a sut fyddwch yn mesur ei lwyddiant. Beth? Pam? Pwy? Pryd? Ble?

2

Gwnewch gynllun prosiect

Dechreuwch gyda thaenlen, rhestrwch eich tasgau, ychwanegwch gyfnodau amser a rhannwch y swyddi hynny. Gallech ddechrau gyda'r digwyddiad a gweithiwr yn ôl i helpu penderfynu beth sydd angen ei wneud – a chofiwch gynnwys gorffen y digwyddiad a thacluso wedyn.

3

Gwiriwch y gofynion cyfreithiol

Ymchwiliwch a threfnwch unrhyw drwyddedau angenrheidiol ar gyfer y digwyddiad, megis rhai ar gyfer gwerthu alcohol, cerddoriaeth, neu gau ffyrdd. Meddylwch am yswiriant atebolrwydd i ddiogelu rhag risgiau posib a chynhaliwch asesiad risg ar gyfer y prosiect a gweithgareddau cysylltiedig.

4

Trefnwch eich cyllideb

Rhestrwch yr holl dreulïau posib, gan gynnwys y lleoliad, marchnata, trwyddedau, adloniant, a lluniaeth. Nodwch ffynonellau cyllid posib, megis trefniadau nawdd, gwerthiant tocynnau, neu grantiau. Neilltuwch gyfran o'r gyllideb ar gyfer costau annisgwyl.

5

Marchnata digwyddiadau

Defnyddiwch gymysgedd o ddulliau i gyrraedd eich cynulleidfa darged, gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol, y wasg leol, taflenni a lledu'r gair ar lafar. Crëwch thema neu frand cyson ar gyfer y digwyddiad. Cysylltwch â mudiadau a busnesau lleol eraill i helpu hyrwyddo eich digwyddiad neu brosiect.

Pam ddylech chi ei wneud?

Gall cynnal digwyddiadau sydd wedi'u cynllunio'n benodol i fynd i'r afael â'r argyfwng costau byw gynnig nifer o fuddion i gymunedau lleol. Mae digwyddiadau cymunedol yn dod â phobl at ei gilydd i greu atgofion cofiadwy, gan gryfhau eu cysylltiad â'r lle maen nhw'n byw ynddo. Gall digwyddiadau ddathlu eu diwylliant, traddodiadau a hunaniaeth gymunedol; annog pobl i gymryd rhan mewn materion lleol; darparu adnoddau, cefnogaeth a gwybodaeth sydd o fudd uniongyrchol i bobl ac sy'n cyfrannu at lesiant a hapusrwydd cyffredinol pobl leol.

Gwybodaeth Ddefnyddiol

Cynhaliwch asesiad risg cynhwysfawr er mwyn adnabod a lleddfu rhag materion posib allai godi yn ystod y digwyddiad. Dylai'r broses hon gynnwys gwerthuso peryglon diogelwch, cynllunio ar gyfer argyfyngau, sicrhau y cydymffurfir â rheoliadau, a pharatoi cynlluniau wrth gefn ar gyfer wynebu unrhyw heriau na ragwelwyd mohonynt.

Asesiad Risg Enghreifftiol

Powers

- Grym i ddarparu adeiladau i'w defnyddio gan glybiau neu gymdeithasau a chanddynt amcanion athletaidd, cymdeithasol neu hamdden – Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 a 19
- Grym i ddarparu ystod eang o gyfleusterau hamdden – Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 a 19
- Grym i annog ymwelwyr a darparu cyfleusterau cynadledda ac eraill – Deddf Llywodraeth Leol 1972, Adran 144)
- Grym i Ddarparu Marchnadoedd (Deddf Fwyd 1984)
- Grym i Ddarparu Adloniant (Deddf Llywodraeth Leol 1972, Adran 145)

Gall grymoedd a chyfiawnhadau wahaniaethu, a dylai cyngorau ystyried eu hamgylchiadau penodol nhw. Er mwyn cael cyngor ac arweiniad, efallai yr hoffai cyngorau gysylltu â'u Swyddog Datblygu Un Llais Cymru.

gweinydd@unllaiscymru.cymru

Digwyddiadau Cymru – Canllaw Arfer Gorau

Organising a voluntary event: a "can do" guide -GOV UK

Ffurflenni Cynllunio Cymunedol

Canllaw'r Gweithgor Iechyd a Diogelwch i gynllunio digwyddiadau

Gwasanaethau & Phrosiectau Ar Hyn o Bryd

Mae Gwener y Gymuned **Cyngor Tref Cwmaman** yn cynnig hwb canolog sy'n galluogi pobl leol i gael gafael ar wasanaethau

Gwelodd **Cyngor Tref Y Fenni** arddangosiad digamsyniol o ysbryd ac undod cymunedol yn eu digwyddiadau Sul y Cofio

Dathlodd **Cyngor Tref Y Barri** Ddydd Gŵyl Ddewi gyda diwrnod o weithgareddau a dathliadau rhad ac am ddim neu gost isel

Mae **Cyngor Cymuned Llannon** yn trefnu Clwb Cinio a Chlonc ar gyfer pobl 50+ sy'n byw yn eu hardal. Darperir cludiant cymunedol

Mae digwyddiad blynyddol cynnau Goleuadau Nadolig **Cyngor Tref Caerfyrddin** yn cydweithio gyda sefydliadau a busnesau yn y dref i greu Gorsafoedd Elf lle y gall teuluoedd fwynhau gweithgareddau rhad ac am ddim.

Mae Cyngorau ledled Cymru fel **Cyngor Cymuned Cwarter Bach** yn cynnal gweithdai a gweithgareddau dros yr Haf. Mae'r rhain yn cynnwys celf, cerddoriaeth, clwb ffilm, chwaraeon, clwb brecwast a dyddiau hwyl.

Mae menter Hybiau Cynnes **Cyngor Tref Prestatyn** yn cynnig seibiant, ymgysylltu cymdeithasol, gweithgareddau, lluniaeth, a gwasanaethau cyngori i bobl leol yn ystod y dydd

Gwylwch ein Hastudiaeth Enghreifftiol Un Llais Cymru gyda Chyngor Tref Blaenafon yma

Gwybodaeth am Gyllid & Chyfleoedd Posib

Sefydliad Cymunedol Cymru

Gwobrau i Bawb y Loteri Genedlaethol

Trusthouse Charitable Foundation

Mae Un Llais Cymru yn cynnig modiwl hyfforddiant ar 'Gwneud ceisiadau grant effeithiol'

Eisiau Gwybod Mwy?

Er mwyn cael gwybod mwy am brosiect Argyfwng Costau Byw Un Llais Cymru cysylltwch â'r tîm yn:

CoLC@onevoicewales.wales

<https://bit.ly/3KYHftK>